

**Biuletyn
Muzeum Ewolucji
Instytutu
Paleobiologii PAN**
Pałac Kultury i Nauki
w Warszawie
(wejście od
ul. Świętokrzyskiej)

ISSN 1730-48

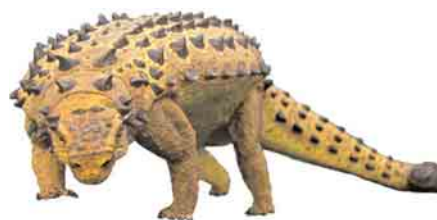
Redakcja
Jerzy Dzik
dzik@twarda.pan.pl

**Skład i opracowanie
graficzne**
Katarzyna M. Dzik

Biuletyn Muzeum Ewolucji EWOLUCJA jest wydawnictwem ukazującym się nieregularnie. Zamieszcza artykuły popularyzujące wiedzę o historii organizmów i ich środowiska a szczególnie o uwarunkowaniach i mechanizmach ewolucyjnych przemian przyrody.

SPIS TREŚCI

- 2** Pustynia Gobi po 30 latach
Zofia Kielan-Jaworowska

Polsko-Mongolskie Wyprawy Paleontologiczne na pustynię Gobi w latach 1963-1971 to złoty wiek polskiej paleontologii. Do dziś w Instytucie Paleobiologii PAN trwa naukowe opracowanie pozyskanych wtedy skamieniałości. Poszukiwania w Mongolii prowadzą teraz badacze z innych krajów.

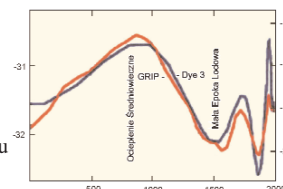
- 12** Świat żywy pustyni Gobi sprzed
70 milionów lat
Karol Sabath

Jest już dość danych o organizmach z późnej kredy Mongolii, by powziąć wyobrażenie o przebiegu i naturze przemian ich ekosystemu. Eksponowane w Muzeum Ewolucji szczątki dinozaurów, żółwi, jaszczurek i ssaków z pustyni Gobi to świadectwa bogactwa przyrody schyłku ery mezozoicznej i podobieństw ówczesnych faun i flor azjatyckich i północnoamerykańskich.

- 30** Zmiany klimatu
Zbigniew Jaworowski

Nie da się skutecznie przewidywać przyszłości światowego klimatu bez wiedzy o jego dawnej i niedawnej przeszłości. Odczytana z zapisu kopalnego wiedza o przebiegu i przyczynach przemian środowiska umożliwia zrozumienie przyrodniczych uwarunkowań, w jakich dokonywała się historia ludzkości.

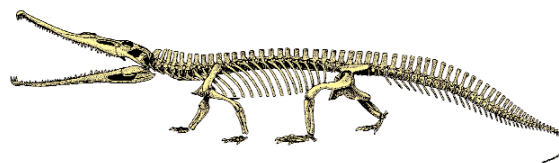

- 37** Historia ewolucyjna mszyc
Piotr Węgierek

Wbrew niepozornym rozmiarom mszyce rządzą stosunkami ekologicznymi w wielu dzisiejszych środowiskach lądowych. Zdumiewająco kompletny zapis kopalny umożliwia przesłanie przez dwieście milionów lat ewolucji ich anatomii, a pośrednio sposobu życia.

- 43** Czy krokodyle
zastąpiły fitozaurowy
Tomasz Sulej

Wielokrotne pojawianie się zadziwiająco podobnych konstrukcji anatomicznych w historii świata zwierzęcego jest przejawem inżynierskich ograniczeń ewolucji. Wymiana wodnych tekodontów (fitozaurów) na krokodyle na przełomie triasu i jury jest jednym z bardziej kontrowersyjnych zdarzeń tego typu.

- 47** Narodowe Muzeum Przyrodnicze;
historia i marzenia
Jerzy Dzik

Warszawa jest jedyną stolicą cywilizowanego świata pozbawioną muzeum przyrodniczego. Ponad dwieście lat trwają już bezskuteczne starania o utworzenie w Polsce centralnej instytucji odpowiedzialnej za dokumentację stanu ojczystej przyrody i upowszechnianie wiedzy o niej.

M Y S L I
względem założenia
MUSAEUM POLONICUM.